

D. BACU

AIUD

POEZII

COLECȚIA DACOROMANIA

D. BACU

AIUD

POEZII

MADRID

1961

*Celor ce odihnesc în cimitirele anonime
dintre hotarele țării însângerate; celor ce
putrezesc de vii între gratiile temnițelor
comuniste, închinare.*

Depósito Legal: M. 13.927.—1961

1961

GRÁFICAS BENZAL.—Virtudes, 7.—Madrid

AIUD

Ofrandă ducem... dar, spre Cel de Sus,
în loc de trandafiri aprinși
și albe flori,
bucetul rănilor din trupul lui Isus
și'n loc de rugăciuni
spânzurători

Ni-i drumul lung...
fără'nceput, fără sfârșit.
Si scară înălțăm spre Infinit
din infinitul lanț ce ne sugrumă.
Si trepte-am pus
ciomegele ce ne-au răpus
sub humă.

Si când târziu,
vom bate'n poarta Marilor Dreptăți,
Nu vom cădea'n genunchi,
nu vom cerși iertări
ci vom suna din lanțuri întrebări:

Dece destinul fu atât de crud?
Nu Ți-a ajuns, o Doamne, Fiul Tău,
Nu Ți-a ajuns un rai întreg de Sfinți
Ca să mai faci și unul în Aiud?

CELULĂ

Pleoapele de scânduri s'au lăsat pe zare.
Infrățite'n taină, noaptea și tăcerea
străjuiesc deavalma, triste, încăperea
unde-o za mai cântă când un gând tresare.

Jos, pe regojina sdrențuită'n veghe,
nu-i decât o rană și doi ochi luceferi.
Râd pândind din umbră ciurdele de neferi...
Gândul ars de foame, se sfințește'n zeghe.

Vânăta e coapsa. Roasă de cangrene
ca și chipul celui ce l'a'mpuns cu ură.
Zâmbetul iertării-i flutură pe gură
Ciutură de stele-i scânteie sub gene.

Când și când o tuse, obosită, stinsă,
sfâșie tăcerea în felii egale...
Pe podea se iscă roșii, mici petale...
Apoi totul tace... tace carnea'nvinsă!

RUGĂ

Dece n'adormi copilă cu gene de tăciune?
Aripi târzii de noapte n'au pus încă pecete
pe ochii tăi de mure? Cu mâini de rugăciune
implori icoana ștearsă a Maicii, din perete.

Și buzele tăiate'n amurg de Mai șoptesc
pentru a câta oară o rugă ne-ascultată?
Curg șiruri lungi de lacrimi pe chipu-ți îngeresc
Și Maica din perete te-ascultă'ngândurată.

«Adu-l acasă Maică, pe tata dus departe.
Eu m'am născut în ziua în care a fost luat.
El nu ne-a scris vreodată de unde e, o carte.
Nici în album nu-i chipu-i. Doar mama l-a pictat

din vorbe calde, blânde'mpletite cu mărgele
ce-i picură prin gene atunci când implor
să-mi spună unde-i tata, și câte zile grele
vor trece până'n clipa când s'o ivi'n pridvor?»

Si ruga-ți se'mpletește prin slava de tăciune
cu alte rugi șoptite, de alte buze dulci.
Dece n'adormi copilă cu gene de cărbune?
Tăticul din celulă te roagă, să te culci.

AȘ VREA...

Aș vrea să-mi torc și eu gândul
din galben fuior.
Să cânt aș vrea
galeșa mare sărutând tălpile soarelui
încălțat în opinci de bujor...
Să cânt aș vrea
coamele munților suri
descălțându-i picioarele
când se lasă pe zare,
frânt
de truda propiei călduri.

Aș vrea
să-mi mângâie carnea talazul,
zăpezile să-mi răcorească
tâmpla căruntă, obrazul.
Aș vrea...

Dar cărările
îmi sunt înțesate cu lame subțiri.
Munții și mările
trăesc în mine din amintiri.
Primăverile
mă'ntâmpină prin gratii
cu pomi prăfuiți
cu carceri tixite
și fețe de oameni striviți
cu priviri ofilite...

IARNA 'N AIUD

Auzi ce repede ninge?
Cad fulgi! Sfâșiere de vată.
O veche fereastră grilată,
O umbră în umbră se stinge...

Cum simt că iarna mă doare!
Cad fulgi! Undeva mă adastă
o plajă uitată. Pe-o coastă
o mare scăldată în soare...

Lințoliile albe s'aștern.
Cad fulgi! Peste'ntreaga natură.
Și gânduri durute mă fură...
Hoinar... sub un soare etern...

Și totul în jur vegetează...
Cad fulgi... Se alungă în goană...
Prin ei îmi zâmbește-o icoană...
Sunt singur... doar gândul veghează...

FRATE...
(Bocet pentru Oprișan)

Frate,
pornești spre Azur.
Ți-ai făcut ochii mari roată împrejur
pentru ultima dată,
prin camera morții.
Să prinzi pentru drumul de veci,
să duci spre necuprinsul îndoliat al bolții
întreaga imagine a zidurilor picurânde și reci
a scândurii ce ți-a învinețit șoldul
a sdrențelor ce ți-au înghețat imboldul
spre-o lume mai bună.

La căpătâi, de-o lună
o coaje uscată de pâine.
Te va'nsoți spre vămile văzduhului
când te-or duce hoții la groapa săracă!
De nu ți-ar fura-o
s'astâmpere foamea ce-i seacă.

Odihnește în pace.
Lângă tine,
și pentru tine
de-o oră, întreaga celulă tace.

Doar doi ochi de păcură
te scormonesc cu jind.
Un alt suferind
dorea atât de mult să-ți fie tovarăș de drum.

Oricum,
Tu pleci.
Prinos timpuriu pe alte poteci.
Noi ți-am încălzit zâmbetul pentru ultima oară.
Fie-ți de-acum
cărarea senină și țărâna ușoară.

CONVOIU

Peronul pustiu...
luminile pâlpâe palid prin ceață...
Târziu,
din bezne se rupe-o sâneală.
Apoi alta și altă.
Si noaptea din gratii tresaltă.

Plutonul cu fețe de tuci
adastă în poartă.

Convoiul se'nșiră : destine în lanț
sub pază de flinte.
Cu gândul la jariști de scrum
și noi oseminte.

Ferestrele dorm.
Refrenul de lanț în rugină
le pipăe lemnul.
Pe-alocuri, un sfârc de lumină
își mistue semnul.

Prin vis, copii s'agită
și'ngaimă
cuvinte de spaimă.

Sub scut de obloane
părinții se'nchină în gând la icoane.

Departe, în ceață,
se stinge al lanțului cânt.
Doar câinii struniți în ogradă
mai latră a sfadă, în vânt...

Trei porti ferecate din lacate gem.
Si'ntregul convoi
dispare sub bolți de blestem.

GEAMANDURA

—Canal—

Ceață pe maluri,
pe ape,
în suflet.
Timpul s'a înecat undeva în larg.
Monoton,
absurdul planează peste celulă
fecundând
nunta plămânilor cu ftizia.

Pe stropi invizibili de apă
străbat până la noi
tânguirile geamandurei.

Ne chiamă de undeva din adâncuri
spre o nouă viață?
Anunță un port pe care
îl intuim pe aproape?

Sau poate e ecoul presimțirilor din noi,
colții de stâncă
ascunși în îndoială?

Se tângue trist geamandura prin ceață.

Si ceață-i pe maluri
pe ape,
în suflet...

O! de s'ar lumina odată!

INDOELI

Ioane,
s'ar prea putea să fie iarăși primăvară!
Noi nu vedem nimica
dar pe-afară,
poate săgeată rândunica.
Tu nu auzi?
Prin plopi și duzi
se ceartă tot mai apring cintezoii.
Depart n' zăvoi și luncă
miroase a sudoare și muncă.
In Mureș
apa se sbate în maluri cu iureș.

Pădurea și-o fi deschis taraba cu smaralde...

Si nopțile, si-amiezile

tu nu le simți parcă mai calde?

Seara, la stingere,

in tine nu'ncepe nimica să sângere?

In suflet nu ți-s'aprinde un dor?

Pe mine mă'ncearcă un cântec zălud...

Sunt tânăr Ioane

Si nu vreau să mor în Aiud.

ICOANE

Icoane frânte se abat din noapte
și vremuesc firimituri de soare,
purtate blând pe legănări de șoapte
să cearnă leac pe rana care doare.

O buclă de mătase'ntunecată
o pleopă lunecând pe drum de rouă,
s'apleacă pe fereastra'mpiedecată
să oblojească chin de rană nouă.

O creangă de alun, un strop de iarbă,
s'alungă'n noapte pe un fir de lună
iscând din râsul şiruind a salbă
durerea clipei toarse împreună.

Un muget de făptură povârnată
infundă'n noapte frânte icoane.
Pe-un fir de ghiaţă năvălesc în ceaţă
aceleaşi cruci, cu-aceleaşi vechi piroane.

O PÂINE...

Si când în lanţuri îmi sleesc puterea
cu gândul caut reazem lângă Cruce.
Aştept mereu, din mila Ta cea dulce
un semn, un sfat, să-mi potolească durerea.

Când noaptea, foamea somnul îmi alungă
pândesc minunea Pâinii de pe Munte
Si-aştept să plămădeşti dintr'un grăunte
de grâu, o pâine aevea, să-mi ajungă...

E V

EV

La început n'a fost cuvântul...
Ci numai cascade de palme
căptușite cu scuipat și sudalme.
Apoi, cu rândul,
a venit biciul,
foamea cu beznele,
oasele rupte,
privirile supte.
Incătușate, gleznele,
au gemut prin țărâna uscată
prin zăpezi, prin noroi.

Si truda,
dealungul țării purtată
cirezi.
De la mare
la hrubele-adânci de aramă și sare.
De la casmaua crescută din mâini
la ciocanul topit în sudoare,
la pâinea mâncată pe brânci,
stropită cu moare, sub pază de câini.

Mama,
frântă de urgie,
cu mâinile arse de rufe spălate
a svârlit în cer
copaia cu leșie.
Si bolta de-atunci
are stele de piper
și îngeri cu aripi tărcate.
Iar buzele lunii-au rămas
pentru multă vreme
crăpate.

PE DEALUL STRAJUIT

Pe dealul străjuit de cruci uitate
In scăpătarea soarelui de iarnă
Zidari ascunși mi-au măsurat din spate
Surpata lungă umbră pe povarnă.

Icoana ei, pe-ascuns, de temelie
Mi-au îngropat-o'n țințirim cuminte
Deavalma'n adăpost de veșnicie
Cu vechi strigoi rămași fără morminte.

De-atunci mi-e trupul desbrăcat de lege
Căci sufletul cu umbra se'mpletește
Pe gândul gol de visele betege
În Troiță ce gropa-mi străjuește.

Aș vrea să dorm un somn tăiat în piatră
Să mi odihnesc suișul în credință
Cu fruntea albă prăbușită'n vatră
Și visele culcate sub velință,

Când voci gemând din temnițe mă'mbie
Spre semnul gol, și'n strigăt de strigoi...
«Se logodește moartea pe vecie
Cu taina răstignirilor din noi.»

VESTITORILOR

Din zarea despletită peste muguri,
deacurmezișul vechilor suspine,
v'aștept s'aprindeți focul altor ruguri
în cinstea Primăverii care vine.

Să fluturați peste idei hulpave
foi verzi desprinse din copacul vrerii
și'n tainițele mute și jilave
crâmpei din cântul alb al Primăverii

Să scuturați din aripi fulgi de soare
și stropi din calmul zborurilor line.
peste furtuni ce-au pustiit ponoare
și-au răvășit prisaca de albine.

RESTRIȘTI DE NEAM

Vin cercetând cărarea cu toiagul.
Mi's ochii arși de beznele amiezii.
Picioarul nu-mi atinge'n doru-i pragul.
Sub pleoapa grea putesc azi huhurezii.

Lăstunii mei de vreme'ndelungată
N'au săgetat pieptiș să muște soare.
Din cuibul lor, sub streășina uscată
Le râde buhna'n pumni uscați de sare.

Eu bat în poartă cu toiag de lacrimi
Și cânt pe strune vîi amiezi de sgară,
Poem iscat din frângerî și din patimi
Și încrustat în carne cu custură.

Eu bat în geam cu oseminte rupte
Proptite'n cîrja gândurilor sfinte,
Muiate'n mirul crîncenelor lupte...
Rapsozii cîntă nunți peste morminte.

Eu bat... dar, pragul geme și m'alungă
Și ogoit mă'ntorc spre vechi troițe
Lăstuni schilozi vin rănile să-mi ungă
Și să m'adoarmă'n pat de romanițe.

Rapsozi vicleni, cu slove de cenușe
Stîrnesc din trudă zîmbet și ambrozii,
Cînd eu surpat sub ziduri și cătușe
Îmi plîng în taină morții și schilozii.

INTOARCERE (Scrisoare tatii)

Tată,
Din nou spre acelaș necăjit pridvor
De unde am pornit în lumea largă,
Mă'ntorc ca fiul cel risipitor
Cu pasul necăjit și-aripi pe targă.

Mi-e plină traista cu morminte dragi
Culese din răspântii și din șanțuri
Din cimitire-ascunse pe sub fagi
Din bolți de noapte și din grele lanțuri.

Din Ian aduc doar tufe de ciulin
De sub altare geamăt de icoane,
Din Olt și Mureș lacrimi și suspin
Din palma țării sânge și piroane.

Tot ce mi-ai dat ți-aduc azi însutit.
Și dor de neam, și dragoste de glie,
Și scut pentru căminul părăsit,
Și undelemnul pentru rana vie

Mă'ntorc schilod, cărunt și ostenit.
Tu să nu'njunghi vițelul din cireadă.
Un braț de pae doar și-un țol cârpit
Și-un colț umbrit din vechea ta livadă.

Căci n'am să stau decât un ciob de ceas
Să-mi vindec rana sângerând din coastă.
Și voi porni din nou pe unde-am mas
In drum troița neamului m'adastă.

Ci pentru bun rămas te-oi mai ruga
Să-mi mângâi calea cu privirea-ți blândă
Căci poate-oi răposa pe undeva
Pe unde zac prieteni de osândă.

Imi cântă'n cuget dorul pe coarde ruginite
In ape de ochi vineți zăgăzuiți în noapte.
Acorduri se fărâmă de streșini veștejite
Și cad, sub ger de toamnă, târzii roduri necoapte.

Imi cântă'n carne cioburi de spadă fumurie,
Zălog primit sub zidul cetății fără soare
In miezul lor dospește izvor de apă vie
Sortit să ude rodul recoltei viitoare.

Și tu
care ai împărțit cu mine coaja de mămăligă necoaptă
visurile-teama-frigul
carcera și pătura mirosind a mucegai,
și tu
care nu ai putut să intri în poiana viselor amare
vise împreună clădite în nopțile
în care
foamea ne sfârteca mațele
și ne biciuia fantezia,

Si tu te vei înfunda în bibliotecă
sau cine ştie? Poate în cârciumă
pentru că şi tu eşti om
şi tu vrei să uiţi.
Şi tu trebuie să uiţi.

Şi voi
fărămi desprinse din seninul cerului de toamnă
port în care s'au înecat corăbiile,
toate corăbiile încărcate cu uleiuri scumpe,
şi voi,
veţi legăna mai departe
visele altor marinari
şi veţi adăsta scheletele altor corăbii
aşteptând cu pupile dilatate,
infrigurate, flămânde,
noile răsărituri de soare,
fără să fi înţeles o iotă
din cântecul pe care vi-l-am închinat.

Cu fiecare frunză ce-mi va acoperi paşii
în amintirea voastră
se va cerne un strat din cenuşa uitării.
Si așa de multe frunze rătăcesc toamna din pomi!

Şi totuşi...

...Pe drum...

valiza s'a isbit de un copac răsturnat de furtună.
Si toate visele închise în ea
s'au risipit
s'au împrăştiat pe cărare...

Dimineaţa,
un şcolar cu părul tuns scurt,
şi cu ochii ca cerul senin de toamnă,
le-a adunat înfrigurat
ascunzându-le în ghiozdanul doldora de cărţi.

Si de atunci,
în serile cu lună plină
când urlă câinii şi se zămislesc noi cămine,
copilul cu ochii ca cerul de toamnă
zideşte în gând case albe
case luminoase şi mari
case în care
să-i încapă toate visele
toate visele mele,
dospite în inima-i albă şi fragedă
ca floarea de pe mormintele proaspete.

2

VAE VICTIS

VAE VICTIS

(23 August...)

De mult pe creneluri, doar vocea bătrânului paznic
Mai sperie'n cuib câte-un pui de hultan adormit,
Ogorul din vale-i de-o vreme de rugi năpădit,
Flăcăii sub zid de cetate se'nfruntă năpraznic.

Pândesc la ferestre fecioare cu mâini de lumină
Si'n turnuri neveste aşteaptă visând pe ostaşi.
Pe lespezi, dulăii în van mai adulmecă paşi
Si pruncii crescând tot adastă părinţii să vină.

Departe de zidul sub care-au jertfit tinerețe
Pe-aceeași cărare, pe care cândva au venit,
Sădind la răscruci când un cal, când un trup istovit
Trudesc cruciații spre casă în cărduri răslețe.

Se târâe mute fantome pe-arida cărare
Si gem ruginite armuri înodate cu sfori
Proptindu-se'n resturi de scuturi betegi seniori
Revin sfârtecați și tăcuți dinspre soare-răsare.

Din mândra oștire pornită din burg altădată
Incet se prelinge spre vatră tăcut un convoi
In loc de trofee mărețe, pe trup de strigoi
Duc răni putrezite în coapsa adânc sfârtecată.

Nici clinchet de armă, nici șuer de lance în vânt
De-acum nu s'aude sub zidul cetății furate.
Tăcând, băsmuește povestea'ncleștării uitate
Un ciot dintr'o spadă înfipă pieziș pe-un mormânt.

MINERUL (Baia Sprie)

Oamenii s'au preschimbat în șobolani.

Adânc. Tot mai adânc.
Si-ascund palida vrere
în orizonturi sumbre de galerii,
în tăcere.
Fug de lumină,
de soare, de gând, de-așteptări.
Ciuntitele zări
profilează doar colțuri de plumb peste ani.

În mină,
brațul înfige ciocanul în tină
în stâncă
în carne, în sânge.
Ochiul se usucă.
Minerul plânge.

CANDELA

Când am turnat ulei în Candela Așteptării
prietenii au râs.
M'au bănuț nebun!
Mi-au spus prietenii:
E mult, e foarte mult uleiul.
Tu nu auzi Sosirea?
O șueră vântul în crengile bradului
Cocorii s'au grăbit să vină înainte de vreme.
Tu nu vezi, nu auzi Sosirea?
O cântă picioarele goale ale copiilor în praful străzii
Si drevele ruginite tremură'n amurg...

Tu ești nebun, tu ești nebun...

Cât a trecut de-atunci?

Si Candela mai arde încă.

Prietenii au răposat cu zâmbetul pe buze

și cu mirarea în ochi.

Ci Candela mai arde încă...

Eu aștept Mirele cărunt.

Mai este încă un muc de fitil în Candelă

Dar va ajunge oare până atunci Uleiul?

UN CRAIȘOR, UN SFÂNT...

Mi-am tras pe față'nvelitoare

giulgiul durerii.

Si-amestecat cu huma țării care doare

dorm.

Sicriul mi-i cuprins între hotare.

Imprăștiat mi-e trupul prin țărână.

La Nistru am părăsit gemând, o mână.

La Tisa'nsângerată un picior.

În Durostor

prin măgheran și frunze de măcriș

am îngropat un ochi...

Pieptiş

cum urci spre Bucovina, printre brazi
mi-i mâna dreaptă.

Si inima'ngropată'n munţii Pind
dormind,
aşteaptă

un crăisor, un sfânt. Pe Dumnezeu.
s'adune trupu-mi risipit,
s'apoi,
lipindu-mi-l cu apă vie,
să redeştepte'el hotar de veche Românie.

Dar până-atunci lăsaţi-mă să dorm
un somn tăiat în ocne-adânci de sare.
Mă simt aşa de obosit ..

Am asfinţit,

Am răposat

şi eu odată cu surâsul

ucis pe buzele Sânzienelor din sat.

SE'NTUNECĂ...

1944

Se'ntunecă beznă şi nu e a ploae.
dar s'von de furtună împuşcă tăria.
Pământul se crapă şi zarea se'ndoaie
sub norul ce-şi zornăie n'ţară urgia.

Din nori de cocleală, cu vinete gene
se scutură'n snopi de alice de ghiaţă,
şivoi de lăcuste cu roşii antene
ce-adulmecă'n faşe crâmpeiul de viaţă.

Popas au doar ora când ochiul le scurmă
'nainte spre zarea'ngropată'n tăcere,
o mladă'nfrunzită, o poamă, o turmă,
un petec de holdă, un fagur de miere...

Și când, pentru o clipă stomacul le crapă
și setea le biciue jaruri prin vine,
cu gură de sânge gâtlejul și-adapă
din mima gliei, din sondele pline.

În urmă, din rariștea ninsă'n cenușe
își urcă spre Slavă o rugă, s'ajungă
Durerea și foamea la Precista'n ușe,
un fag, ce-și doinește o ramură ciungă.

POPAS SCURT

Voi nu mă așteptați. Si am răsărit
ca un strigoi bătrân în nopți de basme.
Mi-i trupul rană crudă și miasme
căci vin de pe-un meleag nelegiuit.

În ochi îmi ard lumini din alt tărâm
și'n palme semne roșii de piroane
mi-i gura mucețită prin cotloane
și-am țepi pe trup, ca ramul de salcâm.

Deși cuvânt cu vorbe ca și voi
tot nu puteți să-mi înțelegeți gândul.
În lumea de-unde vin e altul rândul
căci alte legi domnesc printre strigoi.

Noi ne hrănim cu rădăcini și lut,
dormim pe rogojină de cucută,
vorbim din ochi, căci gura ni-i cusută
cu sârma despletită dintr'un enut.

Pereții cripei ni-i pictăm cu gând
și scriem cronică din ștreang și lanțuri
ne ridicăm pe cârji din gropi și șanțuri
când biciul mușcă fruntea șuerând.

V'am fost odată drag, când eram viu
și-ați vrea din nou să fiu ca altădată
și plângeți în năframă'ndoliată
dar glasul meu răsună în pustiu.

E Paște pentru voi. Si ați răpus
cântând, cel mai de frunte miel din turmă;
mă credeți cel plecat cu ani în urmă
și nu vedeți că's umbra celui dus.

ISTORIA

Zadarnic răsfoești prin cronici și hrisoave.

Apleacă-te de vrei să săruți adevărul
cu buzele fripte de setea Cunoașterii
peste trupurile noastre schiloade.

Sub crusta bubelor, sub cicatrici
dospesc isprăvile de azi și ieri.
Si gândurile n fașe pentru mâine.

Apleacă-te de vrei să ne cunoști

Sub rănille uscate, pe sub coji
se sbate putrezind Istoria.

TE SIMT

TE SIMT...

Te simt.
Și te caut, deși nu te văd,
biciuit de năpraznica sete
ce-mi poartă prin vine
sângele aspru al neamului trac.
Răscolesc cu gândul prin veac
fundul de sgură al mărilor.
străpung cu ochii sufletului
imensul zărilor.

Te simt,
când îmi lipesc urechea
de coaja crăpată-a copacului
cum urci din străfunduri spre mine.
Mereu, mereu.

Te simt.
Ești pe-aproape, pe-aici, undeva,
în mine,
în slavă
în humă.
În floarea cu strop de otravă,
în rouă, în brumă.

Te simt
și te-aștept neclintit
așa cum și-așteaptă la noi
nevestele tinere soții ciobani
plecați peste munți, peste ani.
Odată'ntr'o zi
în zori sau la cină
într'un an,
Tu primul cioban
vei țâșni peste semn de'ntrebare
strălucitor și'ntreg
cu traista icnind de lumină
mândru și mare ca soarele.

Si-atunci chiuind
voi cădea în genunchi
să-Ți desleg opincile roase de vreme
să-Ți spăl și să-Ți șterg picioarele
cu alb ne'nceputul ștergar
țesut în clipele albe-ale inimii
din fuiorul credinței,
Isuse...

Te simt și te caut deși nu te văd,
biciuit de năpraznica sete ce-mi poartă
prin vine
sângele neamului trac.

ISUS

Azi noapte mi-a bătut în geam un glas.
Părea un geamăt sfâșiat și stins
Venit din adâncimi de necuprins,
Un vagabond prin nopți, fără popas...

Prin licărirea stelelor de sus
Mi s'a părut că'ntrezăresc un sfânt
Ce rătăcește'n taină pe pământ.
Un vis ciudat? Sau poate chiar Isus?

În ochi sclipeau aprinse, verzi lumini
În palma rezemată de oblon
Ardea adâncă, urma de piron

Pe fruntea albă semnele de spini.
Azi nopate mi-a bătut Isus în geam.
Si mi-a vorbit. Dar parcă eu vorbeam...

CĂPITANUL

Când începui să cânte,
pământul își rupse izvoarele luminii.

Il simțeam clocotind năvalnic
în doinele frunzelor
în iarba câmpiilor
în murmurul vântului
Impărat, slugă.
Usturător ca biciul talazului
dulce ca mierea din faguri.

Nimeni nu s'a mirat
dece a trebuit să vină.

Il plămădiseră lacrimile
așteptarea credința și dragostea.
Il crescuse glia în taină,
risipit în cântecul cosașului,
legănat între coarnele boilor,
adormit în murmurul fusului.

Când începui să cânte
prinseră de veste pruncii în poarnă.
Sâmburele grâului
țâșni mai de vreme
să-l vadă trecând pe cărare
Mire.

Il aștepta în noi
visul străbunilor
Il chema din noi
tinerețea.

Dece se 'ntunecă amiaza
Dece spumegară valurile,
plânsură doinele, iarba și vântul?

Dece se'ntoarse în glie'napoi
puiul de grâu?

Dece dece?

zăgazurile ruginii
îi otrăviră fântâna
și coasele'ntunerecului
îl retezară...

Dar cântul vuește și-acum
prin miriști, prin ramuri
prin temniți
și crește
izbavă și hrană
din lacrimi, din taină
din rănile neamului

UN LILIAC

Un liliac cu-aripi de catifea
a sfârâit săgeată, până'n zare,
a prins în cioc un picioruș de stea
să-l ducă'n schit, în loc de lumânare.

Căci doarme schitul de atâtea ani!
Și colb cărunt se cerne peste strane.
În loc de schivnici, pui de măgherani
țârcovnicește în taină sub icoane.

Peste obrazul Celui Răstignit,
păenjeni suri au înrămat subțire
năframa lor din fir neprihănit
să-I tăinue durerea din privire.

Un liliac coboară din Tării.
În toaca spartă, o ciocănitoare
trimite svon în darn către chilii
Ecou pustiu răspunde'n închisoare.

Un liliac cu aripă de scrum
se lasă frânt, pe turla părăsită
Căci ciobul lui de stea s'a stins în drum
trecând peste o cruce nesfințită.

SI EU SUNT TOMA?

Un pai mărunț din ieslea Ta săracă
Atâta Doamne aş fi vrut să fiu.
O scândură pe un podeț pustiu
Pe unde pasul Tău putu să treacă.

Fărâma dintre cele ce-au scăpat
Din mâna Ta prin iarba de pe munte,
Un fir din părul Tău lipit de frunte
Când Gólgota urcai, împins, scuipat.

Din graiul Tău o vorbă ne'nsemnată
Din praful ce-ai călcat, măcar un fir,
Un picur slab din ne'ntinatul mir
Ce-Ți unse rana'n coasta 'nsângerată.

Atâta Doamne mi-ar fi fost deajuns.
Odată doar să-Ți fi atins făptura
Și mi-ar fi fost și sufletul și gura
Zălog pe sulița ce Te-a străpuns.

STEJAR

Parcă, rupt din păduri
străjer împins departe, cu brațe'nvârtoșate
călite'n strămoșești armuri,
cu rădăcini înfipite în podzol
cearcă spre câmpul abătut,
spre cerul gol.
Primejdii ne'mplinite
l'apasă greu de undeva din nevăzut.

Bătrân
cu plete veșnic tinere
lăsate peste veac în tihnă

doinind adeseori din foi
printre luceferi, peste sihlă,
sau înăsprit
urnind cu brațe răsvrătite cerul
în coaja lui de gresie crăpată
sălăsluește încrustat adânc hangerul
Mușăților de altădată.

RECVIEM

Primește-mă Doamne cum sunt :
Imens în dorință
și'n faptă mărunț.
Odihnă îți cer
în taina Ta Mare, un ungher.
Primește-mă Doamne cum sunt :
Gigantic în Ură
și'n Milă mărunț
Odihnă îți cer...
Primește-mă Doamne cum sânt
Un iad de păcate sub sbucium de Sfânt.

HAI...

HAI ...

Hai,
să urcăm,
să urcăm descătușați de povară,
sus,
cât mai sus,
acolo unde cerul se-apeacă
peste culmi obosite de vară.

Hai
să-l sprijinim amândoi în palme
să mângâem pletele stelelor cuminți,
să-mi adăp dorul
din fântâna privirilor tale
adânci, asemenea mărilor calme.

Noi doi singuri
TU și EU
să culegem stele mărunte în palme.

Hai,
să urcăm, să urcăm...

Când foamea ne-o bate în uși,
rezemați de oiștea Carului Mare
poposi-vom râzând,
să mușcăm
din cornul lunii
muiat în lapte de ciută,
muls în mâinile tale făcute căuș,
ca pe vremuri străbunii.

TOAMNĂ

Si iar au plâns cocori în astă noapte
ducând în taina lor pe întuneric
spre-un țărm învăluit în basm himeric
dureri răscapte.

În zori, o frunză s'a lipit de geam
Ca o scrisoare dintr'o lume moartă
Si-un plop bătrân, sătul de ploi, în poartă
bătu, cu'n ram.

Sub brazda udă tremură un greer...
Cu vocea tristă, necăjită, stinsă,
își țairă durerea necuprinsă
visând la treer.

Apoi în poarta casei, lângă hat,
a rupt o coardă spartă din chitară
și bestemând tristețea de afară,
s'a spânzurat!

Si iar au plâns cocori în astă seară...
ca'n alte seri. Din toamnele trecute.
Si ploaia cântă amintiri pierdute...
E toamnă iară...

TAINA AMURGULUI

Taina amurgului!...
Teii au încremenit în extaz...
Nici o frunză nu rănește căderile serii.
Fire de iarbă se'nvăluie'n umbra tăcerii.
Numai un plop, stingher înălțat peste lac
își miștue'n leagăn de vârf, ruga de seară.
Târziu,
din adâncuri de țară,
un greer strunește-o vioară.
O clipă.

Apoi, copleșit de liniște, tace.
În Slavă, timid, o stea se'nfiripă.

Din frunză, din iarbă,
din preaplinul Înaltului,
domol se revarsă în suflet
taina amurgului!!!...

Teii au încremenit în extaz...

PLOAIA

Ziua și noaptea gemene prin amurg.
Torc roata timpului multiplicat pe planoare
peste oras.
Veninul și mierea își tremură sfârșitul.
Castanul picuri de sânge.
Săgeți spre sud, curgerea anilor.
Asfaltul descrește.
Noaptea sfâșie ziua la ambele capete.
Decor, orchestră: ploaia.

SOLILOQUIU

Ochilor inimii le-am spus o vorbă grea
când m'au mințit.

Au legănat boschet de trandafir
într'un tufiș
și-au zămislit din suflet de cafea
un cer. Cu doi luceferi de safir.

Ochilor minții azi le-am mulțumit
că au veghiat.

Au scuturat tufișul lângă drum
lăsându-l gol sub cer.
Și din luceferii ce-au amăgit
au destrămat o patimă de fum.

MONOLOG

Sufletul meu
am rămas doar cu tine...
Cu năframă de ploi
ne'nvăluie toamna încet pe-amândoi...

Rătăcim pe cărările codrului gol...

Galbene frunzele
bat orologiul mut...

Auzim

pe sub ramuri de-arin, pe poteci,
curgearea timpului.

Cântă tăcerea prin crengile seci
ne'nsoțesc amintiri...

Ai uitat,

când cu pașii subțiri

ne venea fericirea cântând
pe'nserat?

Sufletul meu

am rămas numai noi.

Tu și Eu.

rătăcim pe sub cortul de ploi
adăpost căutând
pentru noi,
pentru vremi, pentru gând.

E TOAMNA IAR

Flori se destramă'n leagăn de vioară,
Parfum s'agață de pulpana verii,
păenji urzesc pe-alei taina tăcerii
E toamnă iar... pentru a câta oară?

Prohod îngână'n treacăt mov cocorii
Pictând în suflet umbre de fantasme
Un caer se destramă'n tort și basme
E toamnă iar... Aceeași sunt iar norii?

Ciulini s'opresc de-o cruce fără nume
Psalmodiind din spini o rugă'n şuer
Doinişte-a toamnă-un ciobănaş din fluer...
E toamnă iar... O fi de când îi lume?

Si sufletul mi-l simt plângând agale
Si bun şi trist, şi blând şi singuratec
Ca ploaia ce mă'ngână'n viers molatec.
Ce toamnă lungă mi s'aşterne'n cale?

AMURG MARIN

Departa în larg,
soarele obosit s'a prăbuşit pe corabie.
A căzut pe proră
despicat în două de catarg
ca de o sabie.
Nava'ncărcată cu jăratec
s'a clătinat alunecând pe zare.
Apoi, s'a afundat încet, fantomatec,
sub povara de aur şi soare.

Valuri aleargă...

În raze roșcate se sparg

picuri de-aramă topită

stropi

din inima bolții sfâșiate'n catarg.

Pe mal, în căsuța de vânturi proptită

sub icoana unui sfânt oarecare

un strop din arama topită

rătăcit de pe nava din zare,

s'a lipit de un muc de bumbac...

și-a rămas aprins

suspendat peste albul iatac...!

Lumina-i ascultă cuminte

ruga

ce'nsoțește în larg

fără cuvinte,

dâra de-aramă legată de pupă

în amurgul ce moare,

când seara din ceruri se surpă.

CANTEC DE LEAGĂN

—pentru Michaela—

Caer lung din lâna vrerii

pus pe furcă de lumină

tors de mâna Primăverii

pe sub macul din grădină,

ți-o da fire de urzeală

ca'n războiu de lemn, ușure,

să țeși suluri de beteală

pentru casa de sub mure.

Un păiang desprins din stele
ți-o'mpleți în graba mare
perdeluțe și dantele
albitură și covoare,

iar gândacul de tăciune
morfolind din fierăstrae
ți-o lucra din coji de-alune
tot dichisul din odae.

Licurici mijind sub oală
ți-or găti din focul cozii
turte dulci în tăvi de coală
cu magiun și stropi de-ambrozii

O fărâcă de furnică
într'un șorț de raze-albastre
rostuind prin curtea mică
ți-o stropi glicina'n glastre.

Iar când stelele vor face
ochi mărunți pe lângă lună,
îngeri albi ți-or cerne'n pace
vise dulci, în noaptea bună.

UTRENIE

Svon cristalin de toacă. Glas de sâneată,
străpunge tăcerile,
învolveră liniștea.
Stihia dispare gonită de toacă.
Pe svon purpuriu de raze
se cațără zorile.
Soarele soarbe vedenia.
În schitul uitat
sihaștrii cu barba încălcită din scamă de lună
îngână împreună
Utrenia.

VECERNIE

Dangăt de clopot în seară.
Cerul genunche domol spre altare
s'asculte Vecernia.
Prin aer plutește miros de ceară.
Pe drum,
șiruri de care,
scârțâe lung adâncind tăcerile.
Sleite,
Puterile,
cu gând de odihnă își cântă smerenia.

Dangăt de clopot în seară
copacii par veghe de Sfinți ...
Se'ntunecă iară ...
E ora spovedaniilor cuminți.

CUPRINSUL

CUPRINSUL

AIUD

	<i>Págs.</i>
1. Aiud	7
2. Celulă	9
3. Rugă	11
4. Aş vrea	13
5. Iarna 'n Aiud	15
6. Frate	17
7. Convoi	19
8. Îndoeli	23
9. Icoane	25
10. O pâine	27

E V

11. Ev	31
12. Pe dealul străjuit	33
13. Vestitorilor	35
14. Restrişti de neam	37
15. Întoarcere	39
16. Muguri	42
17. Răboj	42

VAE VICTIS

18. Vae victis	49
19. Minerul	51
20. Candela	53
21. Un Crăişor, un Sfânt	55

	Págs.
22. Se'ntuneacă ...	57
23. Popas scurt ...	59
24. Istoria ...	62

TE SIMT

25. Te simt ...	65
26. Isus ...	68
27. Căpitanul ...	70
28. Un liliac ...	73
29. Și eu sunt Toma ...	75
30. Stejar ...	77
31. Reeviem ...	79

HAI...

32. Hai ...	83
33. Toamnă ...	85
34. Taina amurgului ...	87
35. Ploaia ...	89
36. Soliloquiul ...	90
37. Monolog ...	91
38. E toamnă iar ...	93
39. Amurg marin ...	95
40. Cântec de leagăn ...	97
41. Utrenie ...	100
42. Vecernie ...	101

S'a terminat tipărirea acestei cărți în ziua de 25 Decembrie 1961 în Atelierele «Gráficas Benza!», calle Virtudes, Nr. 7, Madrid. S'au tipărit 500 exemplare.

